
1545° заседание, 2-4 декември 2025 г. (ДН)

(формат „Права на човека“)

Н46-13 Група С.3. / Колеви срещу България (Жалби № 29263/12 и 1108/02)

Наблюдение върху изпълнението на решенията на Европейския съд

Относими документи

CM/Notes/1545/H46-13

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тези дела се отнасят основно до системния проблем с неефективни наказателни разследвания, въпросите, свързани с разследването на сексуални престъпления, и липсата на гаранции за независимост на наказателните разследвания, касаещи главния прокурор и други близки до него високопоставени служители;

По отношение на индивидуалните мерки

2. призоваха отново властите да изяснят бързо дали могат да бъдат приети алтернативни мерки за разкриване на фактите по делото *Колеви* и да представят своя анализ за това как новото разследване и решенията за спиране са отстранили недостатъците на разследването, установени по делото *Y.*; повториха своята покана към властите да предоставят информация за разследванията по делата *Y.P.* и *X. и други*;

По отношение на общите мерки, свързани с групата дела С.3.

3. припомняйки предишния напредък, постигнат в тази група, отбелязаха с интерес потвърждението на конституционособразността на въведения съдебен контрол върху отказите за образуване на досъдебно производство за определени категории престъпления; отбелязаха информацията за приемането на законодателни изменения относно ефективността на разследванията и приканиха властите да предоставят информация относно тези изменения, включително относно оповестените изменения, премахващи ролята на съда по отношение на средството за ускоряване на производството; също така ги насърчиха да предоставят информация по въпросите, посочени в решенията на Комитета от юни 2023 г., свързани с ефективността на разследванията на изнасилвания и сексуални посегателства;

По отношение на общите мерки във връзка с делото Колеви

4. отбелязаха с интерес потвърждението на конституционособразността на законодателството от май 2023 г., с което се въвежда механизъм за разследване на главния прокурор чрез назначаването на *ад хок* прокурор;

5. отбелязаха обявяването за противоконституционни на относимите конституционни изменения от декември 2023 г., които се очакваше да отговорят на установените преди това ограничения в механизма за разследване на главния прокурор; приканиха властите да приемат алтернативни мерки, способни да преодолеят ограниченията, посочени по-долу и в анализа на Секретариата;

6. отново подчертаха необходимостта да се гарантира, че прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет (ВСС) и главният прокурор не играят решаваща роля в назначаването, удължаването на мандата, отстраняването и отчетността на *ад хок* прокурорите, разследващи главния прокурор или заместник-главния прокурор, и да се обмислят мерки за намаляване на това влияние в контекста на избора на нов ВСС, както препоръчва Венецианската комисия;
7. приканиха властите да въведат ефективни гаранции срещу блокиране и забавяне на назначаването, удължаването на мандата, встъпването в длъжност и заместването на *ад хок* прокурори; и повториха призива си за засилване на гаранциите срещу рисковете от неуместно използване на наказателноправни или дисциплинарни инструменти по отношение на *ад хок* прокурори, посредством мерки, предотвратяващи незабавното им отстраняване;
8. насърчиха властите да обмислят правила, които гарантират достатъчна независимост по отношение на удължаването на сроковете за разследване, което не следва да зависи от (заместник-) главния прокурор; и да предоставят оценка дали съдебният контрол, гаранциите за ненамеса в решението на *ад хок* прокурор да образува досъдебно производство или правилата за отвод могат да бъдат допълнително изяснени или засилени;
9. отбелязаха важността на укрепването на разпоредбите относно йерархичната независимост и ръководството на *ад хок* прокурора, както и на осигуряването на по-голяма независимост по отношение на практическите условия за работа на *ад хок* прокурора;
10. приканиха властите да предоставят информация по всички горепосочени аспекти, както и по аспектите, идентифицирани в анализа на Секретариата до края на март 2026 г., и решиха да възобновят разглеждането на тези дела на едно от заседанията си през 2026 г.